

Indgangspartiet. Bunkeren er på 195 kvm. Den har egen antennemast og drikkevandsforsyning. Foto: Jysk koldkrigsforening

Bunkeren har – som en af få kommunale kommandocentraler et EMP sikkert rum som er beskyttet mod stråling fra atombomber. Foto: Jysk koldkrigsforening

Grenås hemmelige bunker

HISTORIE. Grenå Bladet kan for første gang fortælle historien om byens bunker ved Mølleskolen.

TEKST: MARTIN PAGH
Formand, Jysk koldkrigsforening

TOMMY CASSØE
Bestyrelsesmedlem, Jysk koldkrigsforening

POUL HOLT PEDERSEN
Forfatter til bogen »Danmarks dybeste hemmelighed«

GRENAA: »Hemmeligheden ved Mølleskolen i Aalsø rækker tilbage til Danmarks forberedelse til en atomkrig mod Sovjetunionen«, fortæller formanden for den nystartede Jysk koldkrigsforening, Martin Pagh.

På Civilforsvarsstyrelsens regning blev der opført lokale civile kommandocentraler i alle de vigtigste kommuner - herunder også i den daværende Grenå Kommune.

»Regeringen fastsatte ligeledes krav til kommunen om at den skulle lægge planer for det kommunale civilforsvars

organisation og omfang, så civilforsvaret kunne koordinere redningsindsatsen fra bunkeren, hvis 3. verdenskrig var blevet en realitet. Senere blev det yderligere indskærpet, at kommunen skulle lægge detaljerede planer inden for det tekniske og det sociale område i kommunen«, fortæller bestyrelsesmedlem Tommy Cassøe fra Jysk koldkrigsforening.

»Kommunerne skulle derfor sikre, at centralforvaltningen var i stand til at bevare overblikket, registrere fødsler, dødsfald og flytninger uden om centralpersonregistreret, sikre drikkevand, kloakering og renovation, kontrollere levnedsmidler for kemiske kampstoffer eller radioaktiv forurening, modtage patienter hurtigere fra hospitalet, varetage omsorg af evakuerede og børn, hvis forældre skulle gøre tje-

ne samt nødrepere veje«, fortsætter koldkrigsforfatteren Poul Holt Pedersen.

»Uvante opgaver«

Civilforsvarsstyrelsen (den nuværende Beredskabsstyrelse) betonedede over for kommunerne, at situationen under krise eller krig kunne medføre, at kommunen ville blive stillet over for uvante opgaver. Det kunne dreje sig om folkebespisning som følge af fødevare-svigt eller strømsvigt, formidling af arbejdskraft til de job der mangler mandskab som følge af en mobilisering, administration af rationeringsordninger, opretholdelse af udbetaling af løn og sociale ydelser samt give information til borgere via lokalaviser som Grenå Bladet, lokalradioer, højttalervogne eller husstandsomdelte meddelelser.

Samtidig indførte Folketinget nødstyregler, som skulle gælde under krigsforhold, hvor det ikke var muligt at samle kommunalbestyrelsen. Kommunalbestyrelsens økonomiudvalg kunne i så fald overtage beføjelserne, og hvis ikke det var muligt at samle økonomiudvalget havde Grenås borgmester de samlede beføjelser.

Grenå bunkeren

»I slutningen af Den kolde krig - nærmere bestemt 1985 - opførte man derfor i diskretion en bunker lidt uden for Grenå, som i krig havde en strategisk meget vigtig havn for forsvaret af Danmark«, fortæller Martin Pagh.

»Fra bunkeren kunne man i sikre omgivelser samle informationer, koordinere indsatserne og holde befolkningen orienteret, så vi forhåbentlig

kunne forebygge kaos, hvis Grenå var blevet inddraget i krigshandlinger«, fortæller Tommy Cassøe.

Kommandocentralen mistede sin betydning efter Den kolde krig sluttede. Grenå kommune blev efter kommunalreformen i 2007 en del af Norddjurs kommune. Norddjurs kommune valgte at have krisestyringslokaler på rådhuset. Krisestyringsrummene er ikke sikrede lokaliteter, da de alene er tænkt anvendt ved en større »fredsmæssig« hændelse.

I august 2010 besluttede Norddjurs Kommune at nedlægge Grenå-bunkeren som en operativ lokalitet og de tekniske installationer, nødstrømsgenerator mv. blev derfor fjernet.

»Grenås kommandocentral ligger i dag hen som et levn

fra Den kolde krig«, fortæller koldkrigsforfatteren Poul Holt Pedersen.

Jysk Koldkrigs forening

Den nystiftede Jysk Koldkrigsforening har hjemsted i Silkeborg kommune, men dækker hele Jylland. Foreningens formål er at registrere og formidle koldkrigshistorisk materiale samt at fremme samarbejdet med andre personer, foreninger og museer. Hvis du vil vide mere om foreningen kan du besøge www.jyskkoldkrigsforening.dk. Hvis du vil vide mere om bunkere i det civile beredskab kan du læse mere på www.reganvest.dk eller i bogen »Danmarks dybeste hemmelighed. REGAN VEST - regeringens og kongehusets atombunker«.

Kærlig Hilsen

Tekst:

Indsender:

Østerbrogade 45 ■ 8500 Grenaa ■ Tlf. 87 58 55 00

Det koster 80 kr. at indrykke en "Kærlig hilsen", som vedlægges i check eller kontanter.

Indleveringsfrist: Torsdag kl. 10.00.

Billeder returneres kun hvis frankeret returkuvert er vedlagt. Billeder opbevares i to uger efter indrykning.

Mindeord: En storm har lagt sig

GRENAA: Redaktør Erling Hansen, Grenaa, har sendt disse mindeord:

En næsten stormende torsdag eftermiddag blev tidligere fiskeskipper Ib »Mandalay« Hansen, Kalkværksvej, Grenaa, bisat fra en fyldt Grenaa kirke bl.a. med faner fra Grenaa Fiskeriforening og Grenaa Marineforening.

Sognepræst Lene Højholt påpegede ved Ib Hansens kiste, at han i sit liv havde været gennem stormfulde perioder, men samtidig altid var der for sin familie.

Ib Hansen var født og opvokset i Ebeltoft. Fik sin første fiskekutter inden han fyldte 20, og boede hovedparten af sin tid i Grenaa. I de sidste mange år i huset på Kalkværksvej, hvor han også endte sit liv. Han var fisker med liv og sjæl - også efter, at han stoppede med erhvervsfiskeriet. Han

havde fortsat en jolle ved kajen, og et fiskerhus på fiskerihavnen. De sidste arbejdsår foregik på en produktionsvirksomhed på land. Tre lange arbejdsdage om ugen, og så var der tid til at være på fiskerihavnen og i miljøet omkring, som han holdt af.

Gennem årene har jeg udvekslet mange synspunkter med Mandalay, som har givet et klart indtryk af hans store menneskelighed og tolerance. Snakken i havnemiljøet gik jo af og til på - og om - de mennesker, der faldt lidt ved siden af og optrådte noget anderledes end de fleste. Det kunne nemt føre til noget hånende og nedladende bemærkninger, men ikke fra Ib. Han accepterede mennesker, som nu mennesker er med den store forskellighed. Og var der så nogen, som var trådt ved siden af: »Nå ja, sådan er det jo,« lød ofte hans

kommentar efterfulgt af hans skæve smil, som ikke kun nåede munden, men også øjnene.

Mandalay kunne være skarp i sine bemærkninger, og det gik ud over alle. Jeg er ikke bleg for det, men hans bemærkningerne bundede jo ofte i den sandhed, som han gennem sine iagttagelser havde gjort. Det var ikke onde bemærkninger, men kommentarer, der kunne sætte tingene på plads. Glemmes skal heller ikke hans gode form for humor, og hans store fortællerevne om selvoplevede oplevelser gennem det mangfoldige og virksomme liv, han nåede at få i sit til dels stormfulde liv. Nu har stormen lagt sig.

Afdøde efterlader sig hustruen Vinnie samt børn og børnebørn.

Æret være Ib Mandalays minde.